

Viljantuotannon kannattavuus – mitkä asiat vaikuttavat ja miten?

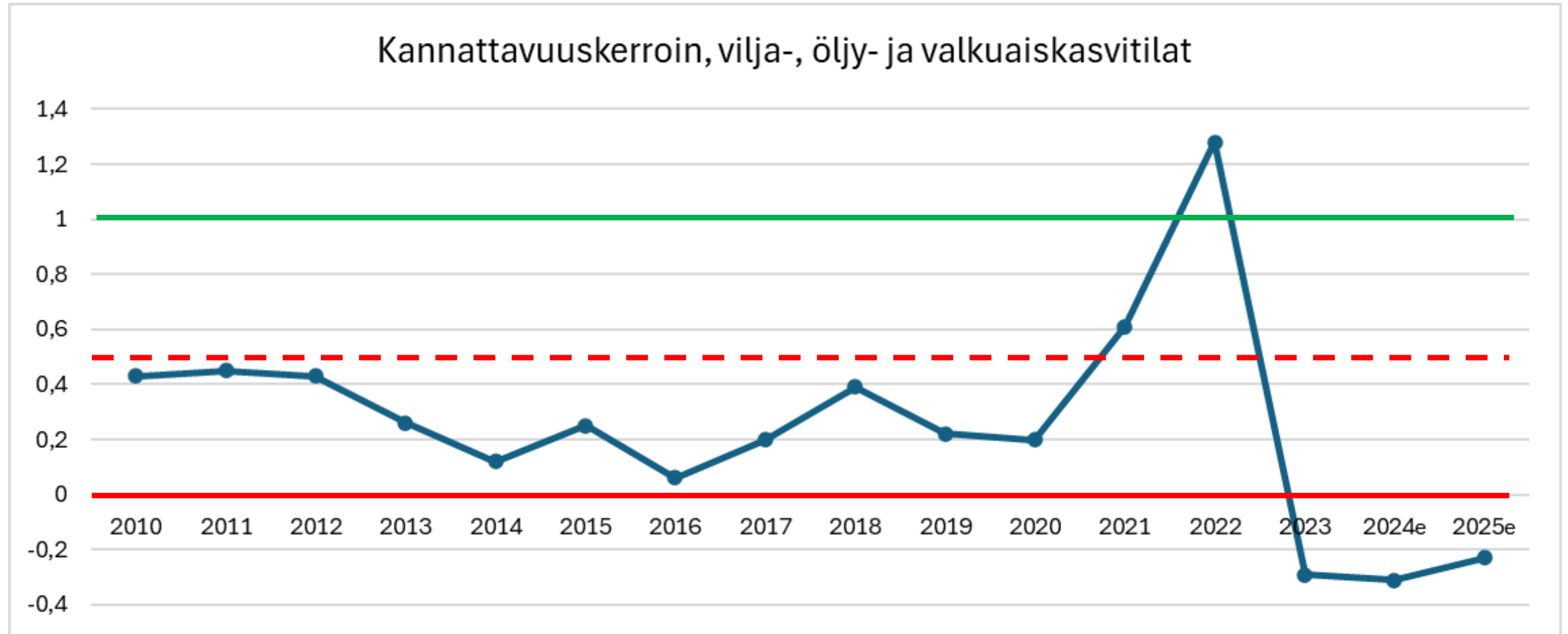
Sari Peltonen

ProAgria Keskusten Liitto

24.4.2026

Viljantuotanto on haasteissa

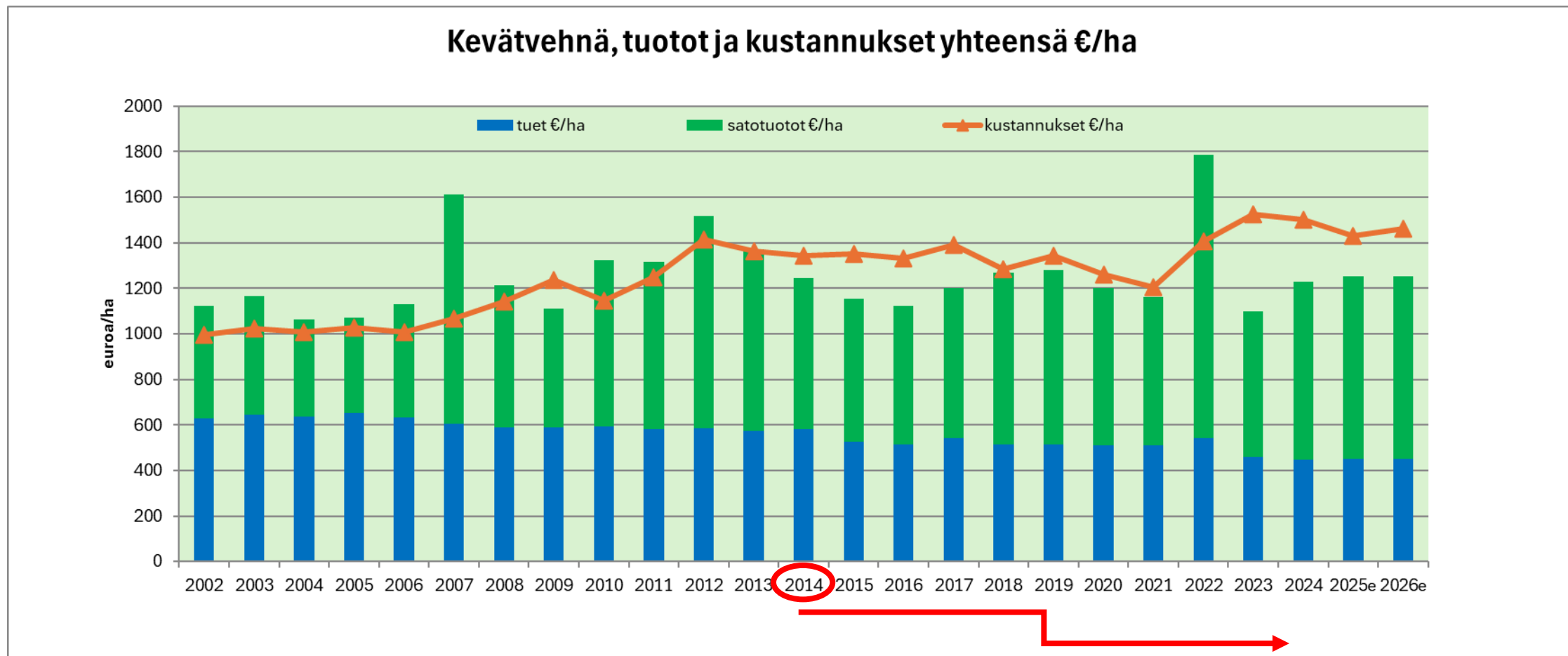
Viljatiilojen kannattavuuden kehitys

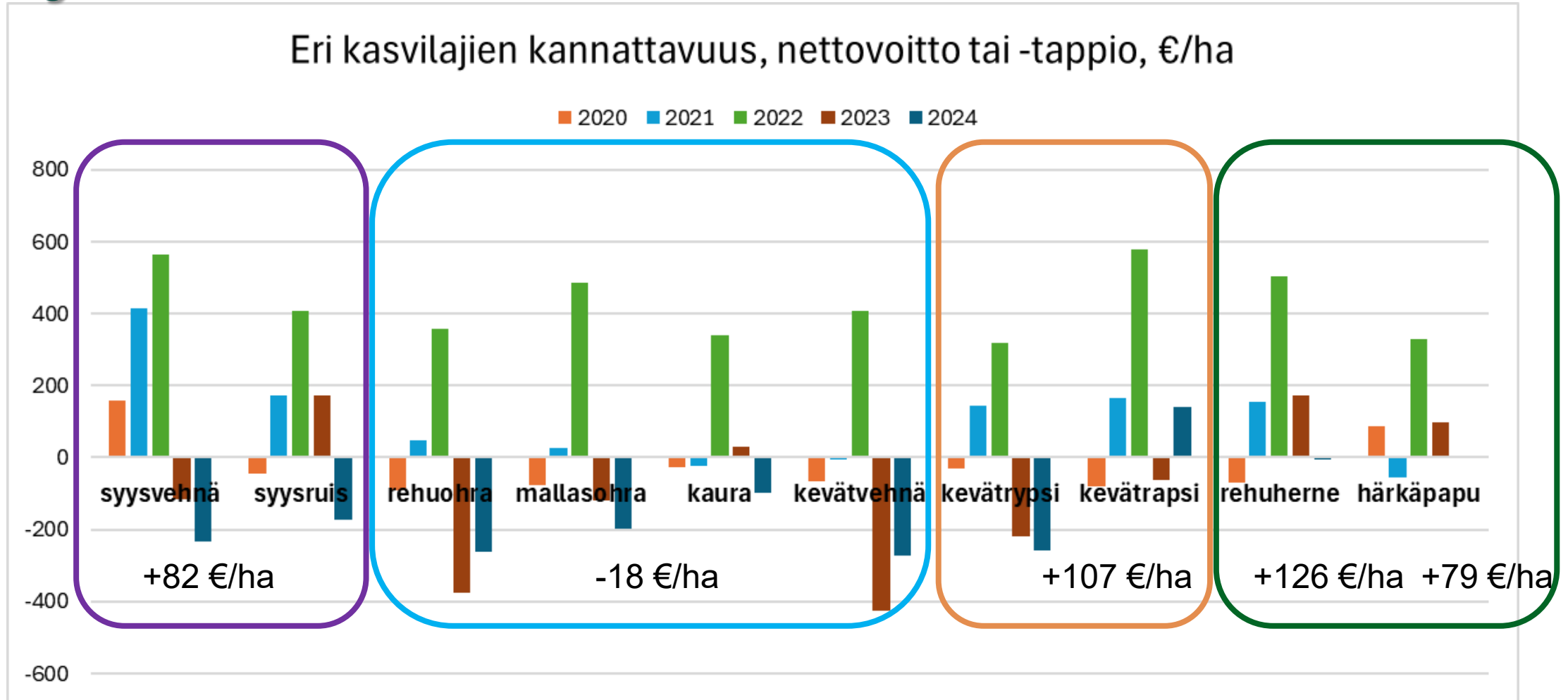
Kannattavuuskerroin = maataloustulo / (palkkavaatimus + oman pääoman korkovaatimus)

Lähde: Luke Taloustohtori

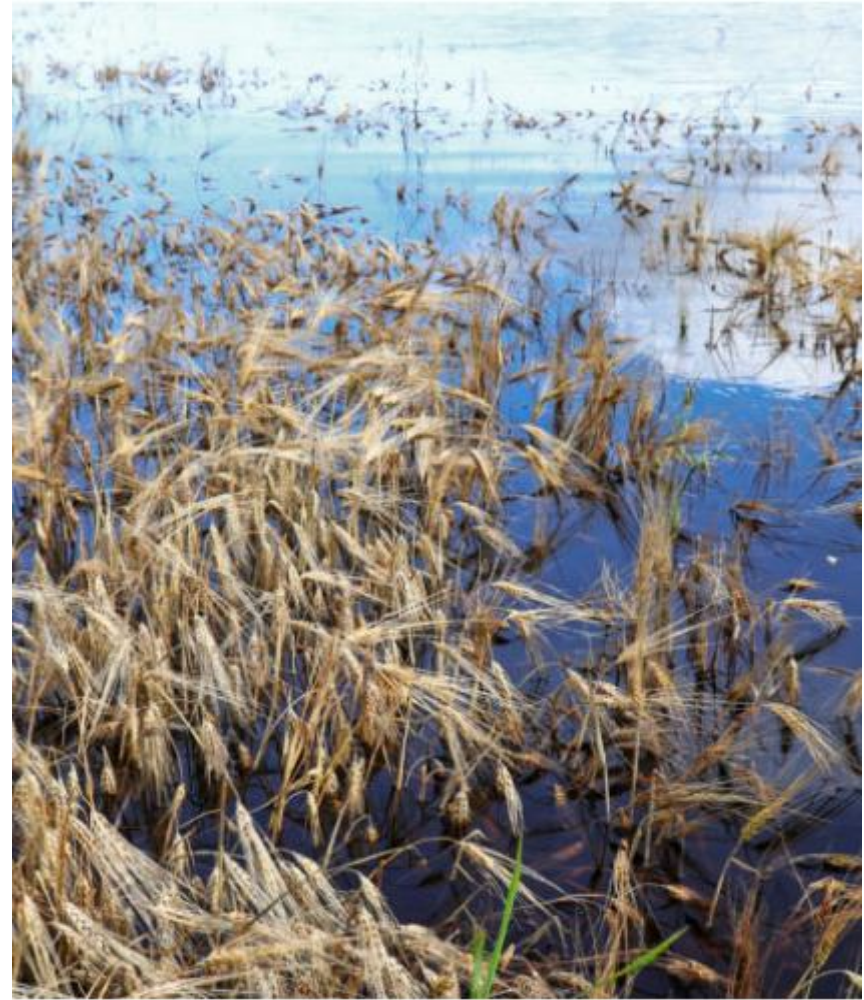
Tuottojen ja kustannusten kehitys viljantuotannossa 2000-luvulla, esimerkkinä kevätvehnä

Viljelykasvien taloudellisessa tuloksessa on isoja vaihteluita vuosien välillä

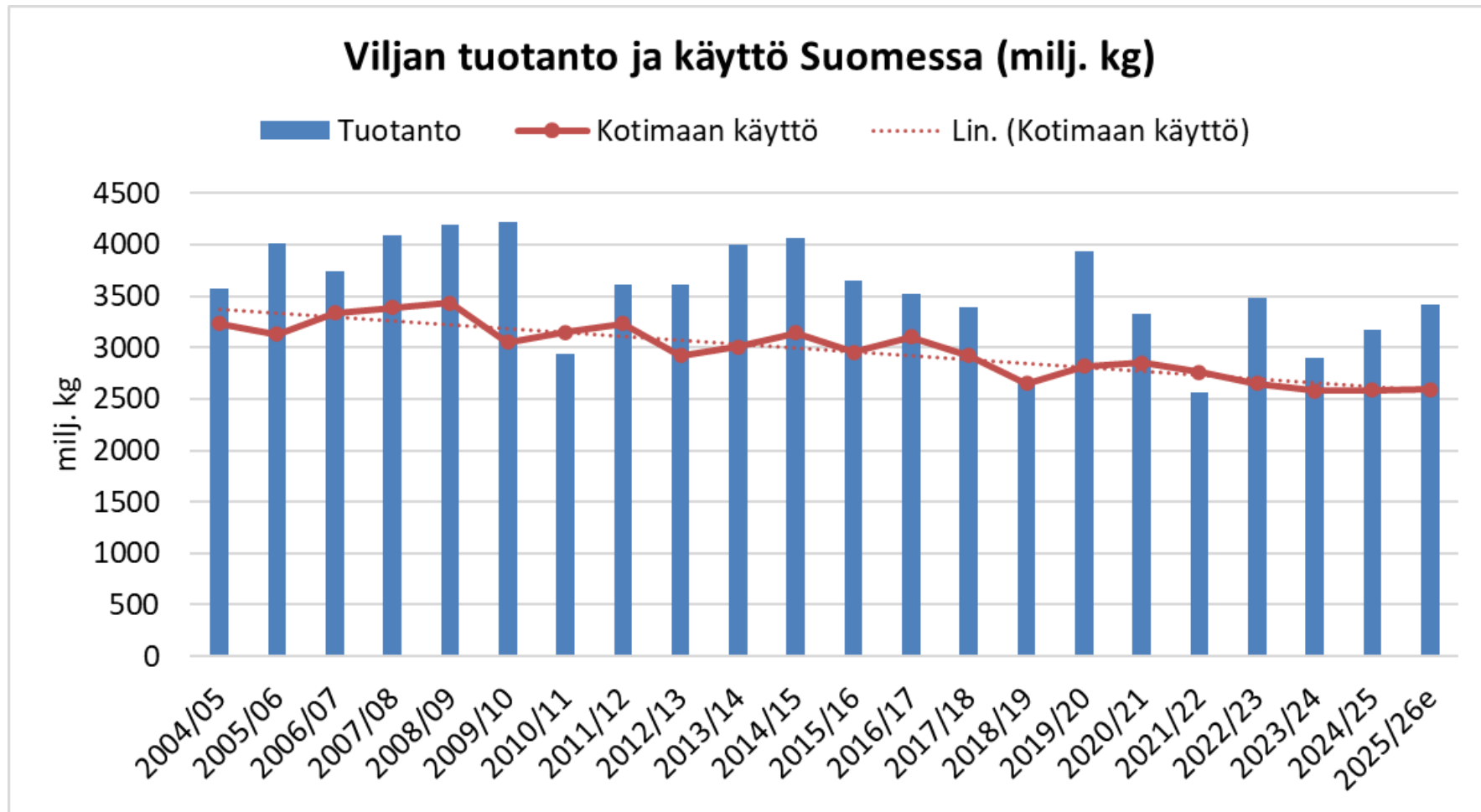
Viljelyn nojaaminen pelkästään kevätiljojen varaan on yhä riskialttiimpaa myös säänriskien takia

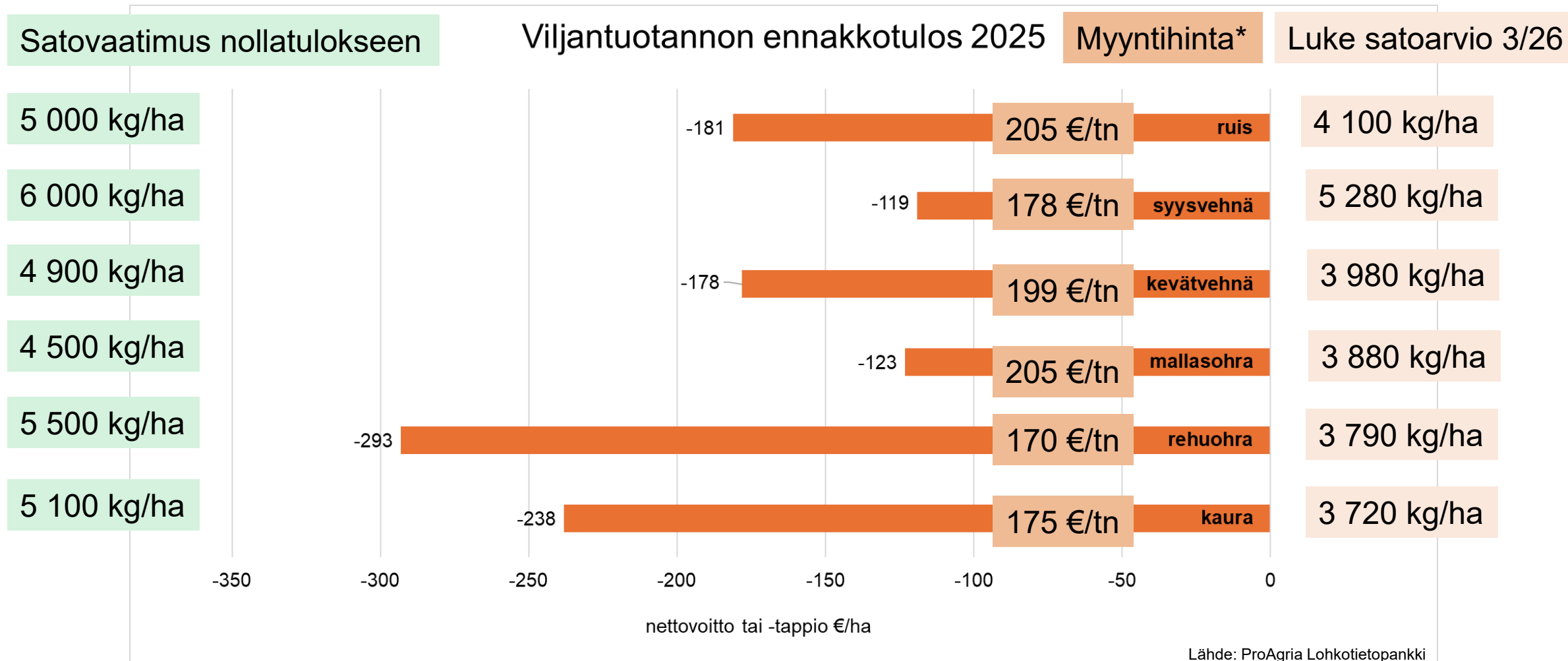
Mitä opittiin viljelyvuodesta 2025?

Markkinoiden lukutaito

Viljan tuotanto ylittää kotimaisen käytön ja kotimainen käyttö on laskeva

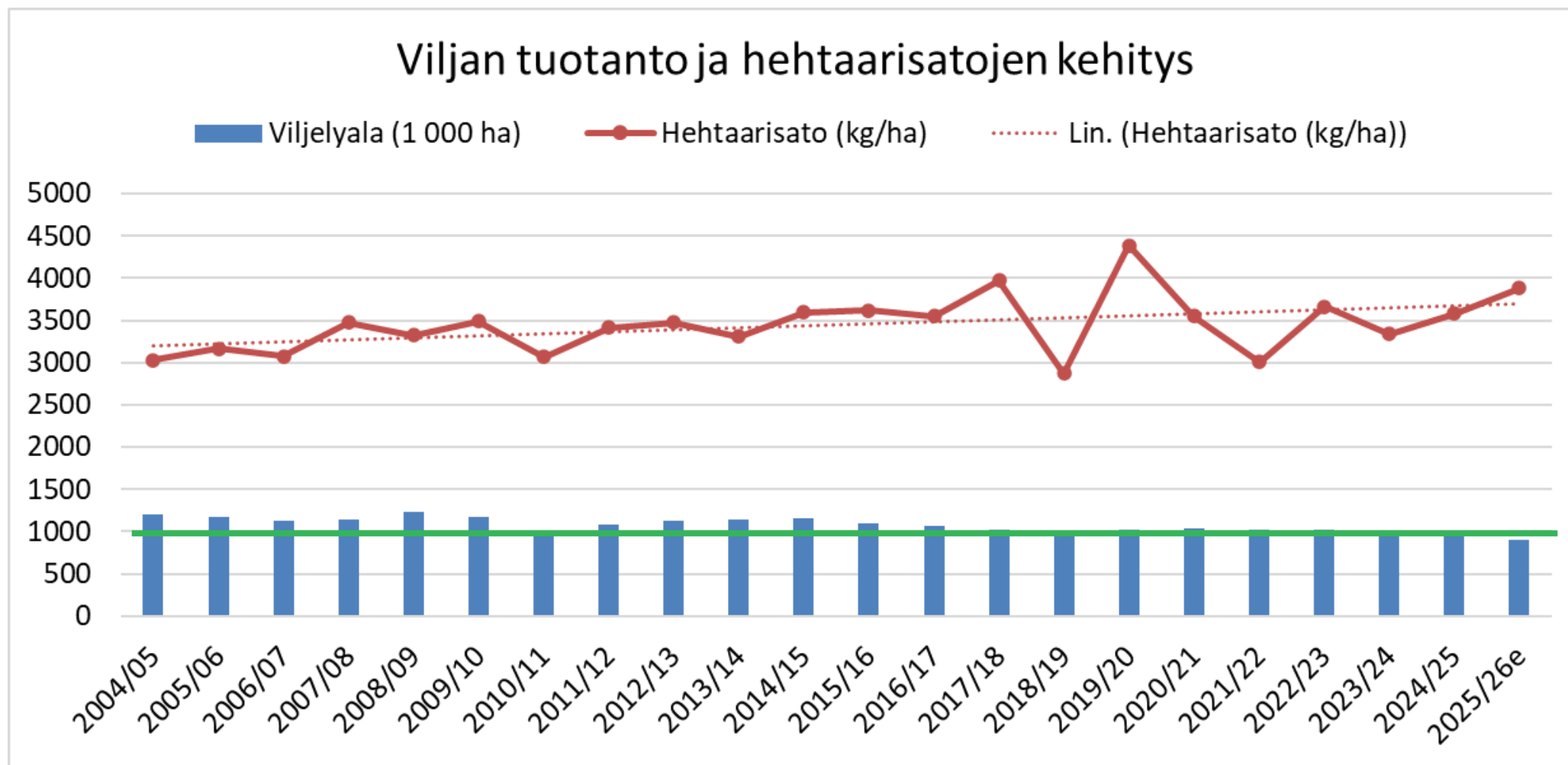
Viljantuotannon ennakoitu tulos 2025

Hyvän viljasadon hyöty häviää hintojen laskuun?

Viljelysopimusten ja hintojen kiinnittämisen merkitys
korostuu, kun viljamarkkinoilla on ruuhkaa

Miten vilja-ala on reagoinut kysynnän vähenemiseen?

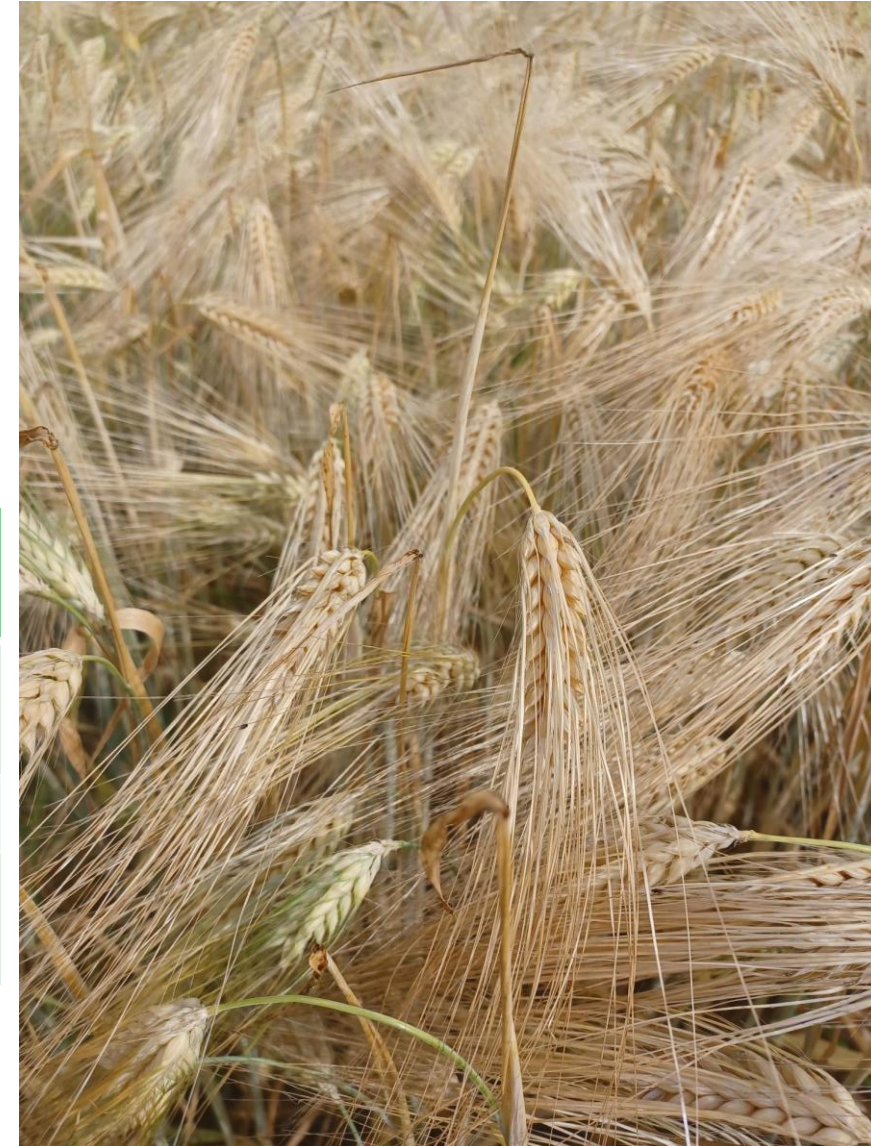

Lähde: Luke tilastot

Pellon käytön strategiset muutokset

- **Epävarmat lohkot pois satokasvien viljelystä**
- Vilja-alaa pienemmäksi (100 000–200 000 ha?)
- **Enemmän viljasatoa pellohehtaaria kohti**
- Vapautuvalla alalla maan kasvukunnon parantamista, viljelykierron monipuolistamista, hiilensidontaa

	Nykytilanne 2025	Tulevaisuus 1 (+0,5 tn/ha)		Tulevaisuus 2 (+1 tn/ha)	
Puitava vilja-ala, ha	905 900	800 000		700 000	
Keskisato, kg/ha	3 880	3 530	4 030	3 530	4 530
Tuotanto yht., mrd. kg	3,50	2,82	3,22	2,47	3,17

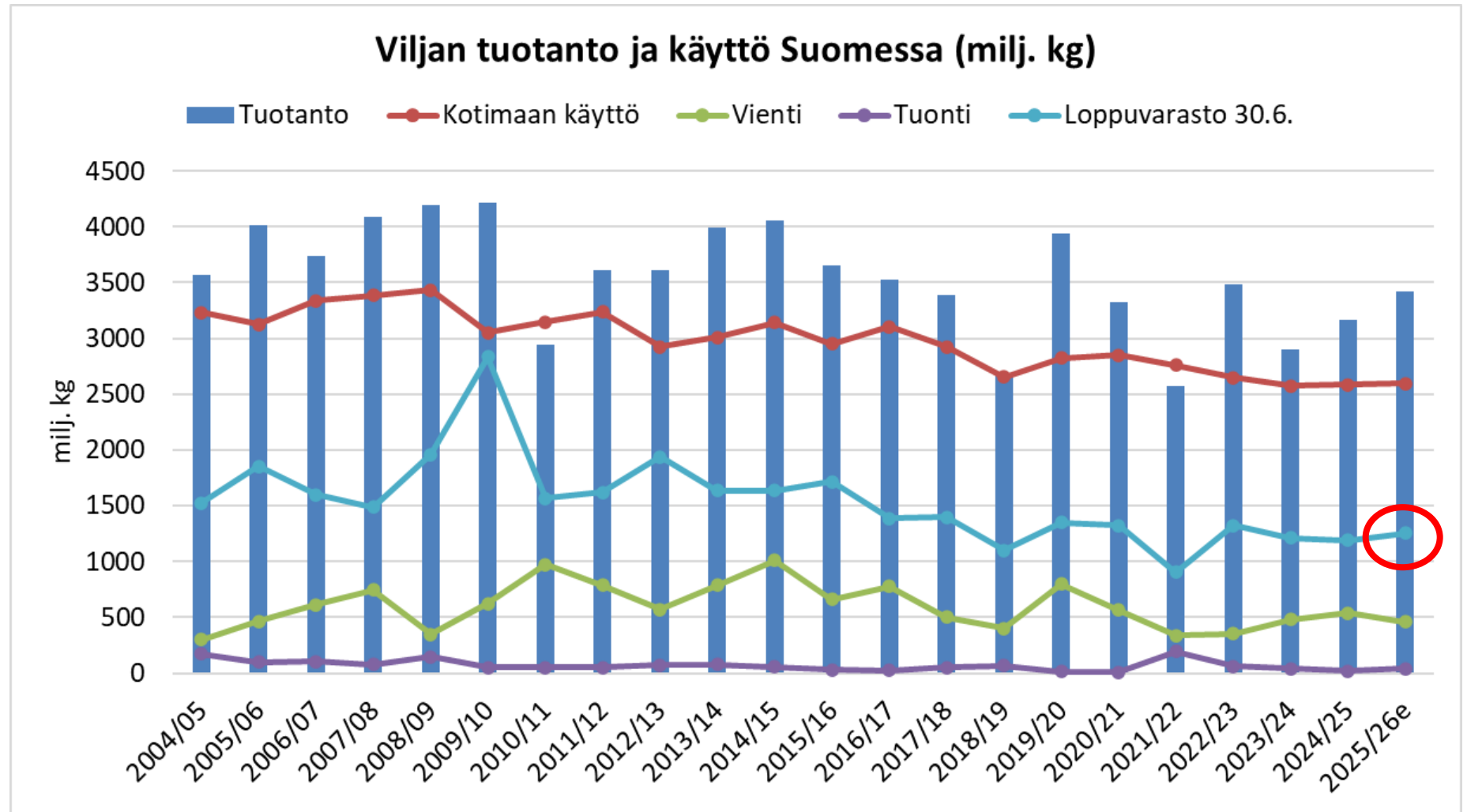
**Miltä näyttää
viljelyvuosi 2026?**

**”Kokonaiskysynnän ylittävä
tarjonta **ei** luo merkittäviä
edellytyksiä hintojen
nousulle kustannusten
nousuista huolimatta”.**

Lähde: PTT ennuste 1.4.2026

Viljatase on raskas: varastot suuret ensi satokauteen lähdeittäessä

Viljamarkkina jo valmiiksi tukkoinen ensi kaudelle. Sopimuksetonta viljaa ei tule tuottaa vuonna 2026.

Tarvitaan oikeaa ja mahdollisimman järkevää pellon käyttöä – jokaisella peltolohkolla

Lannoitteiden säästöä vuodelle 2027?

Hyvät ja viljelyvarmat lohkot satokasvien viljelyyn, joille panosten kohdistus

Viljan hintavaatimus tai satovaatimus ensi kasvukaudelle 2026

AB-alue	Keskisato kg/ha 2015-2024	Hintavaatimus 2026, €/tn	Hintanoteeraus €/tn 2/26 syksyllä 2026	Satovaatimus 2026, kg/ha
Syysvehnä	4 240	259	167	6 600
Kevätvehnä, leipä	3 490	302	181	5 800
Ruis	3 500	302	209	4 900
Mallasohra	3 550	275	195	5 000
Rehuohra	3 550	285	170	6 000
Kaura	3 440	270	161	5 800
Kevätrypsi	1 230	668	470	1 750
Kevätrapsi	1 610	513	470	1 750
Härkäpapu	1 930	359	252	2 750
Herne	2 500	287	222	3 200

**Ei ole järkevää viljellä
sellaista kasvia ja sellaisilla
markkinahinnoilla ja
kustannuksilla, joilla viljely on
varmasti tappiollista**

Viljelypäättökset perustuen omien tuotantokustannusten tuntemiseen

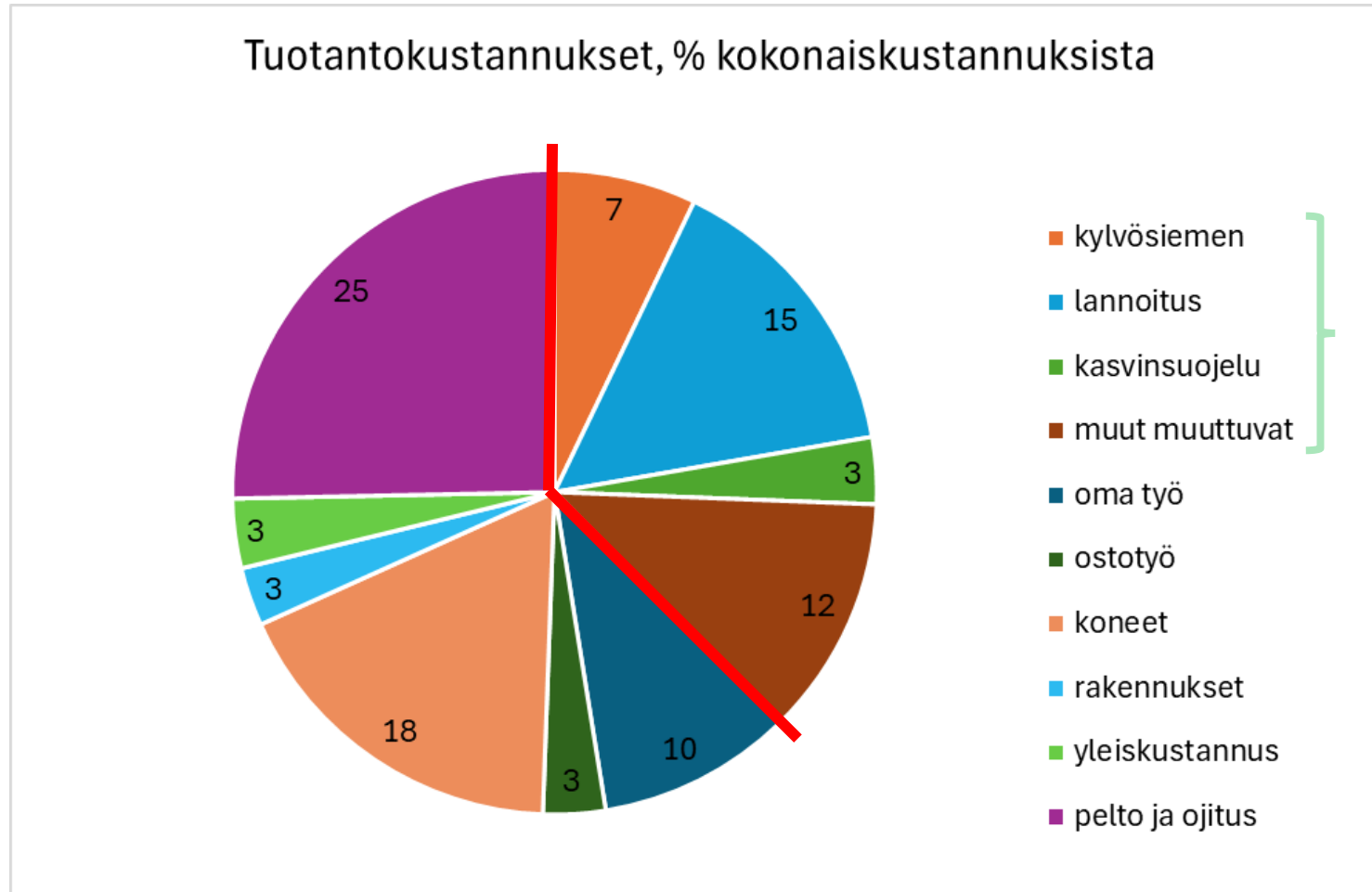
- **Käsitys** oman tilan tuotantokustannusrakenteesta
 - Mitkä ovat isoimmat menoerät
 - Voiko niihin vaikuttaa ja miten
 - Ohjaa tekemistä oikeaan suuntaan
 - Auttaa valintojen tekemisessä
- Pystyy **seuraamaan** oman tuloksen kehitystä ja reagoimaan ajoissa
- Mahdollistaa tuloksen **vertailun** vastaavien tilojen kanssa
 - Tietää, mikä on hyvällä tolalla
 - Löytää parannettavat kohdat
- Auttaa **päätöksenteossa**
 - Mikä on sato- tai hintavaatimus omalla tilalla tulevalla satokaudella
 - hinnankiinnitys ja viljelysopimukset, pellon käyttö
 - Miten tukien tai kustannusten muutokset vaikuttavat omalla tilalla, mikä on puskurointikyky
 - Voidaan simuloida erilaisia tulevaisuuden vaikutuksia ja valintoja

Viljelyn tuloksessa suuria eroja tilojen välillä

Kaura 2020-2024	Paras neljännes	Heikoin neljännes
Sato, kg/ha	4 400	3 500
Sadosta saatu hinta, €/tn	239	201
Muuttuvat kustannukset, €/ha	401	423
Työkustannukset, €/ha	141	199
Kiinteät kustannukset, €/ha	349	559
joista konekustannukset, €/ha	264	380
Nettovoitto tai -tappio, €/ha	352	- 358
Nettotuotantokustannus, €/tn (tuet huomioitu vähentävänä)	159	303

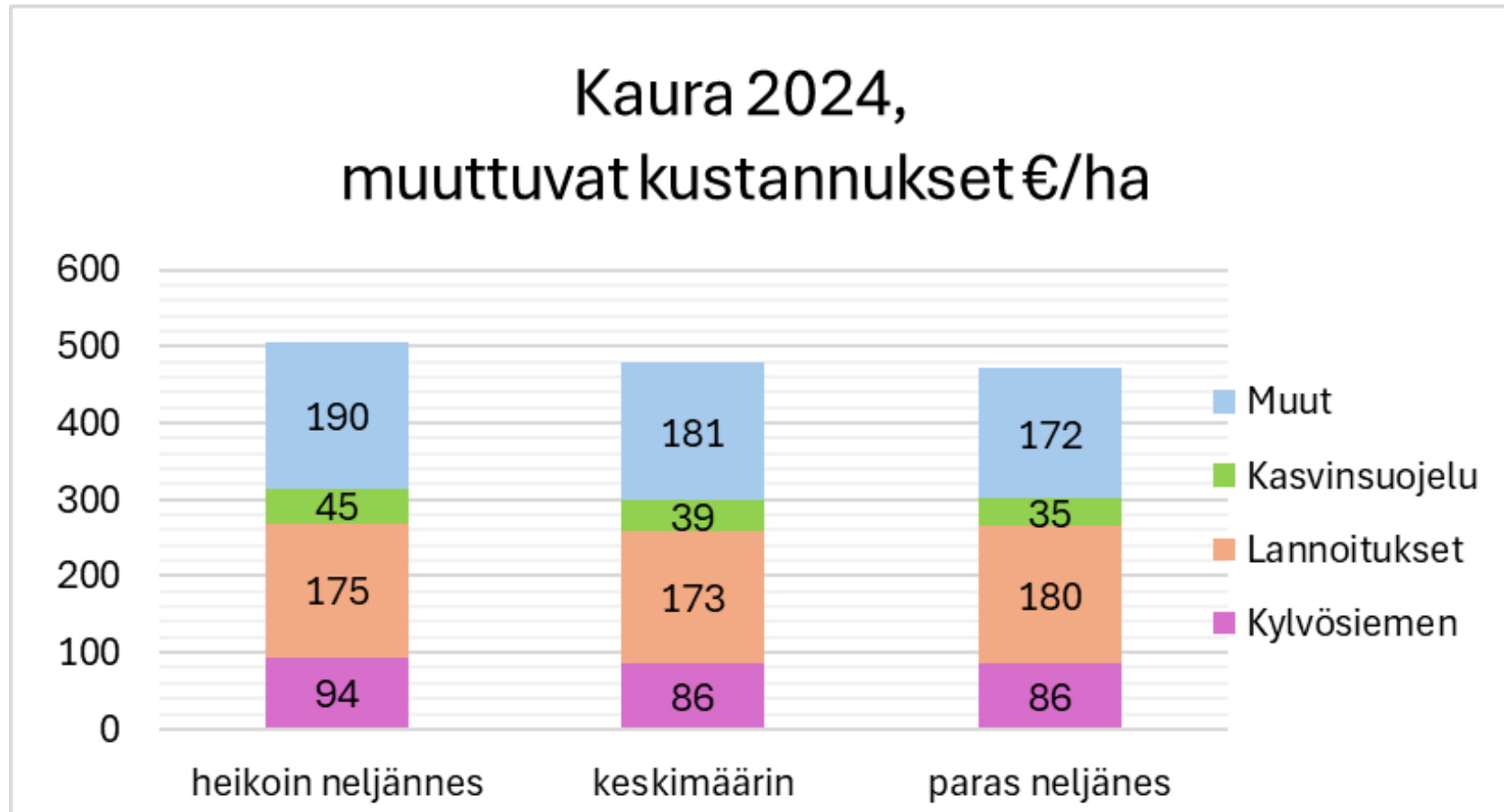
Kustannusten tunteminen viljantuotannossa

Muuttuvien
kulujen
osuus noin 1/3

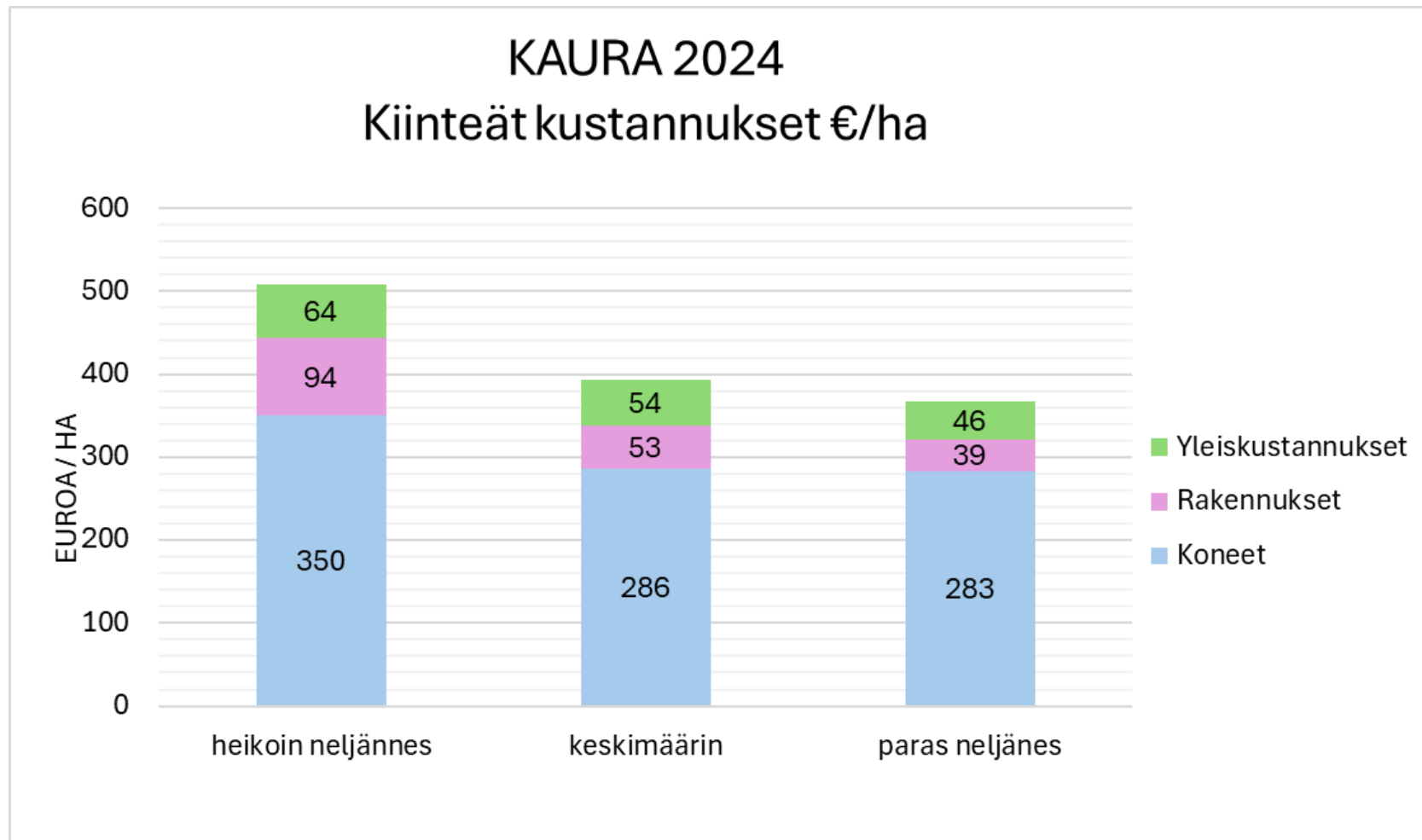
Lähde: ProAgria Lohkotietopankki

Lähes samoilla muuttuvilla kustannuksilla voidaan saada hyvin erilainen tulos

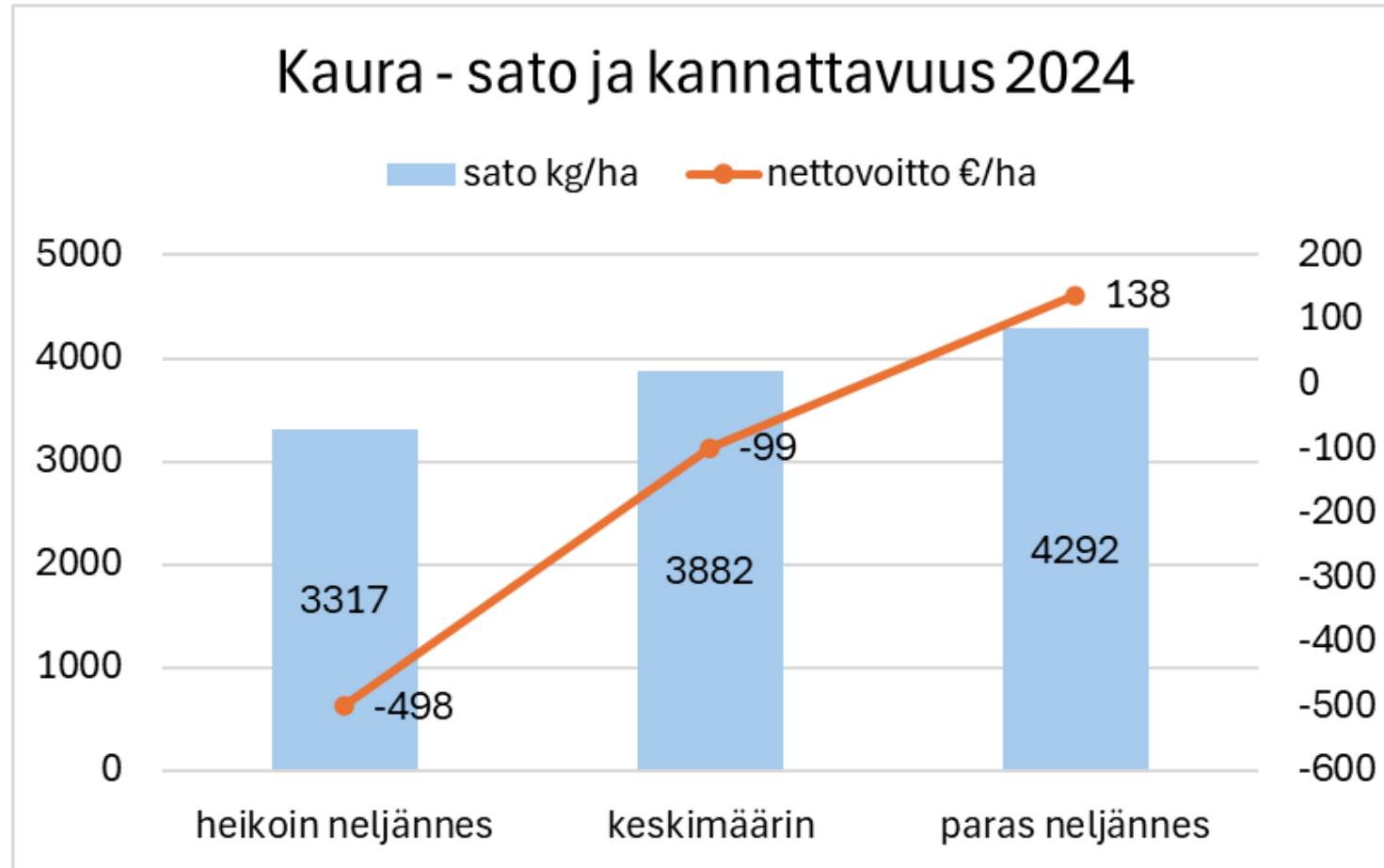

Lähde: ProAgria Lohkotietopankki

Kiinteät kulut selittävät paljon

Sadon määrän vaikutus kannattavuuteen on merkittävä

**Viljelyvaihtoehtojen
puntarointi –
katso vielä kerran
kriittisin silmin
viljelysuunnitelmaasi**

Viljaa vai apilaa vuodelle 2026?

Erityisesti heikkotuottoiset lohkot

AB-alue	Rehuohra	Viherlannoitus- nurmi	Maanparannus- ja saneerauskasvi
Sato, kg/ha	3 550		
Hinta, €/tn	170		
Kate B, €/ha	345	372	466

Kate B = tuotot (sato+tuet) - muuttuvat kulut - työkustannus

HUOM! Viherlannoitusnurmen ja
maanparannus/saneerauskasvien
tukitasot **nousevat** v. 2026

HUOM! **Apilat** mukana
maanparannus- ja
saneerauskasveissa v. 2026 →

Vuosi 2026 peltojen kunnostusvuosi?

- Maanparannus-
ja saneerauskasvit
- Viherlannoitusnurmet
- Luonnonhoitopellot
- Riistapellot

... vai valkuaiskasveja viljan rinnalle?

AB-alue	Rehuohra	Kaura	Rypsi	Rehuherne
Sato, kg/ha	5 000	5 500	1 750	4 000
Hinta, €/tn	170	161	470	222
Kate B, €/ha	592	709	755	925

Mikä sato vaadittaisiin rypsiltä tai herneeltä, jotta sama kate kuin ohralla 5 000 kg/ha?

1 400 kg/ha

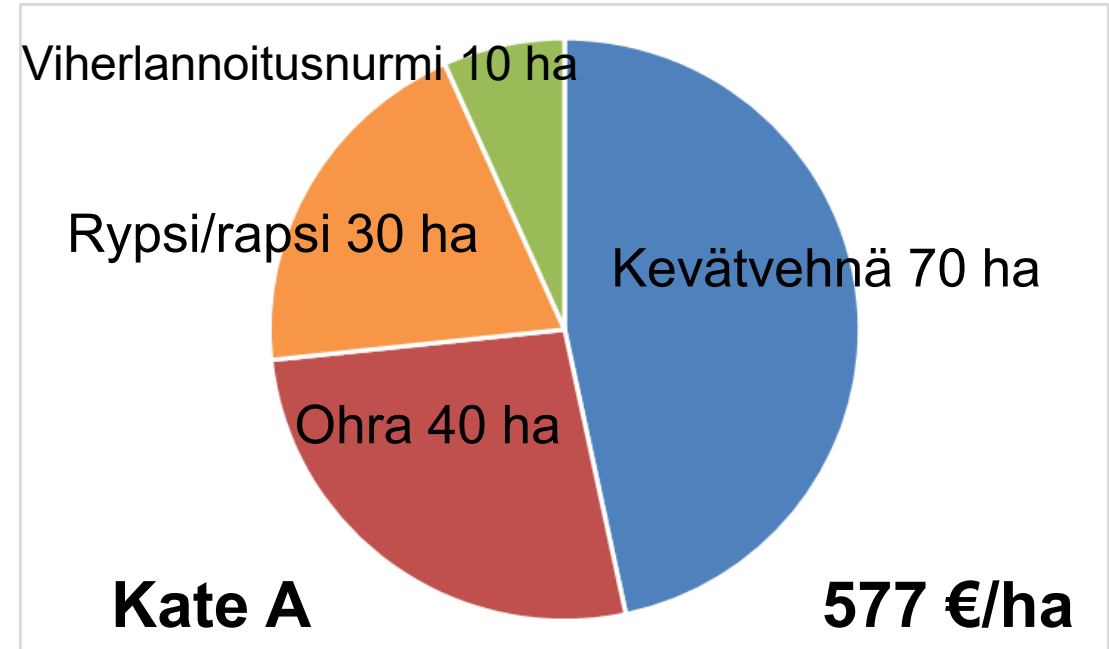
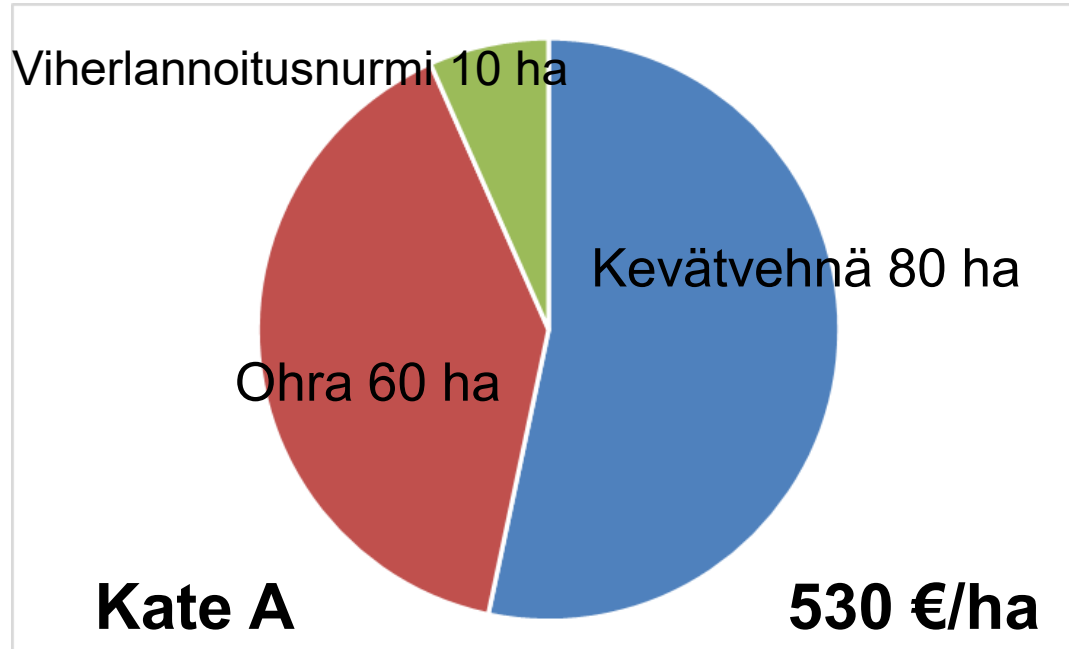
2 500 kg/ha

Vilja-alan piententämisen vaikutus taloudelliseen tulokseen 2026

Öljykasvit viljelykiertoon – esimerkki 150 ha tila

vilja-alaa rypsille/rapsille 20 %

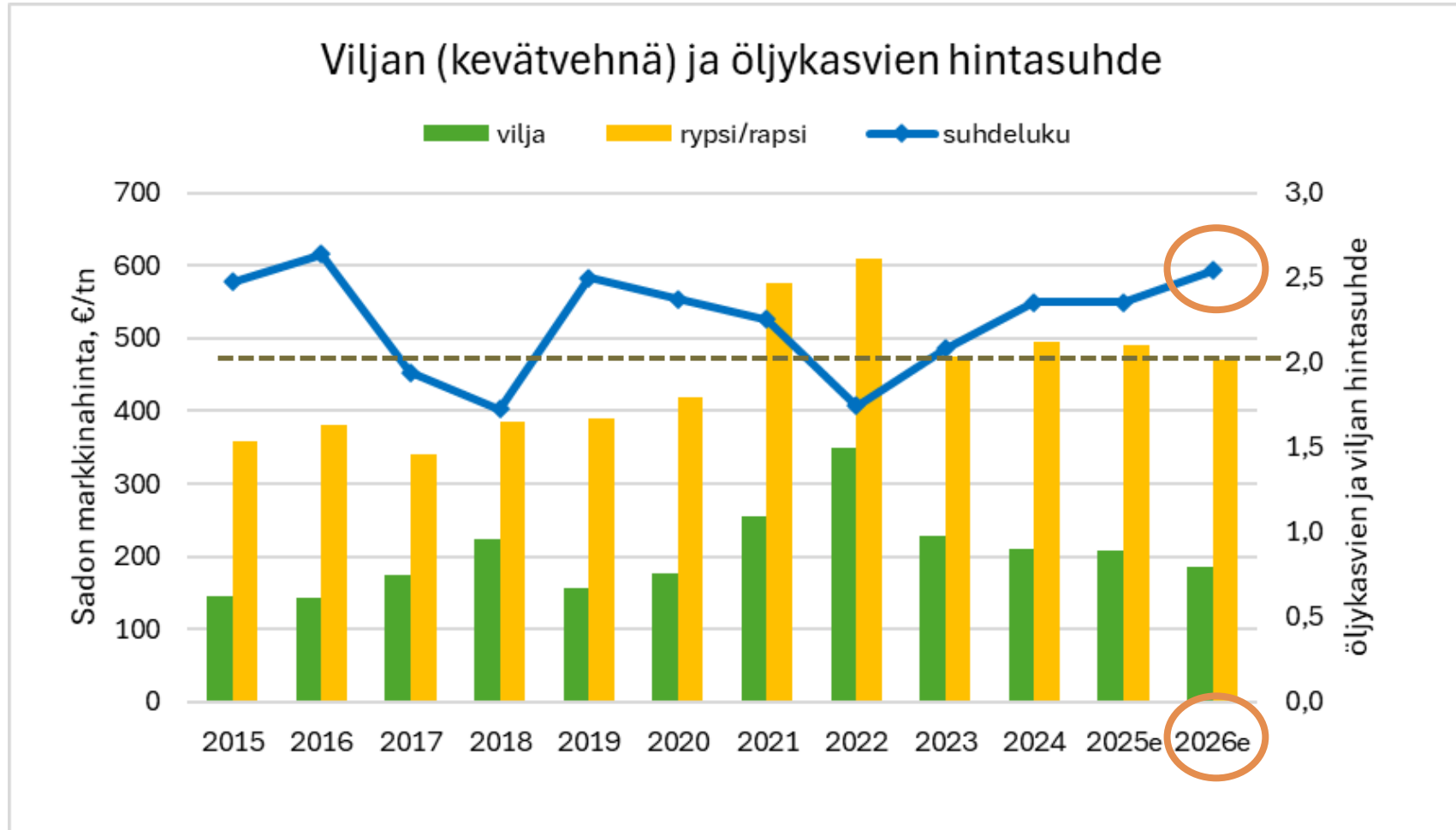
Vuoden 2026 tiedoilla (AB-alue)

Viljelykiertojen taloudellinen ero:
+ 7 000 € / tila

Öljykasvien ja viljan hintasuhte

Hintasuhteen ollessa yli kaksi, öljykasvien tuotanto on viljoja kannattavampaa keskisadoilla

Näin on tilanne ollut **7 vuotena** viimeisen 10 vuoden aikana

Vuodelle 2026 hintasuhte on edelleen **iso öljykasvien hyväksi**

Lähde: ProAgria Lohkotietopankki

**Ölly- ja palkokasvit ovat
hyviä kasveja
katkaisemaan jatkuva
viljan viljely**

**– mutta vaativat myös itse
viljelykiertoa ja hyvää maan
rakennetta**

**Viisaita
viljelypäättöksiä
ja suotuisaa
kasvukautta 2026!**

ProAgria

Kiitos!

